

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatis, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1629**

Cap. V. Qua ratione sequenda & acceptanda sit Dei vocatio: cum
præmissa ad eam cognoscendam consultatione satis innotescit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

munere ac dignitate querenda: sed solum habita ratio est, quod ille esset plenus spiritu Dei, per quem ille populum gubernauit.

CAPUT V.

QV A R AT I O N E S E Q V E N D A E T A C C E P T A
tanda sit Dei vocatio: cùm pramissa ad eam cognoscendam con-
sultatione satis, innotescit.

X DICTIS IN PROXIMO CAPITE DEDUCENTIS

TRIA valde utilia documenta tam pro eligendis, quam

pro electuris, accepta præcipue ex ijs, quæSS. Gregorii &

Bernardus ad hoc propositum dixerunt. Primum est, n

qui prælationem aut dignitatem (ait S. Gregorius) non ad

elationis pompam, sed, ad utilitatem adipisci desiderat

prius vires suas cum eo quod est subiturus onere, mea-

tur: ut si est impar, abstineat: & ad eandem cum metu etiam si suffici-

re existimat, accedere. Tuttissimum tamen est, dignitatem non accep-

ture, nisi consultis viris sapientibus, Sanctis, & qui ex tali promotione

nullum commodum expectent. Et tunc confidat in Deum: quod per

huiusmodi viros dignabitur ipsi aperire, quod magis expediet, iuxta ea

quæ diximus in Primo Tomo Tract. 1. cap. 6. In qua re valde cautele

debent, qui consuluntur: ne in re tanti momenti temerè se præcipient:

quemadmodum monet S. Bernardus respondens Brunoni electo Coloniensi Archiepiscopo, & quærenti ab ipso: an iudicaret, dignitatem illam acceptandam. Cui vir Sanctus agnoscens interrogationis difficulta-

tem, hunc in modum respondit: Quæris à me consilium, vir illustris Brano:

an volentibus te promouere ad Episcopatum acquiescere debes?

Quis hoc mortalium definire præsumat? Deus forsitan vocat: quis audeat

dissuadere? Forte non vocat: quis appropinquare consulat: virum vero

vocatio Dei sit cum non sit: quis scire possit excepto spiritu, qui scrutatur

etiam alta Dei: vel si cui forte reuelauerit ipse? Et postquam alias insinu-

auit difficultates, quæ in utramque partem occurtere possunt, excusat se

à dando consilio in re sibi non nota: utra scilicet pars ei magis expediet.

Remittit vero illum ad virum alium Sanctum, qui in eadem Colonia

Civitate manebat: quæ melius presentem prefens de talibus interrogare

poterat; & expeditius ab eo responsum accipere. Ex qua S. Bernardi

responsione appetet, quanta cautela merito sit adhibenda in proferenda

sententia circa huiusmodi dubia: siquidem vir ad eum illustratus è Deo;

qualis

Lib. 7 Epist.
110.
Referuntur
1 q. 1.
c Non est
putanda.
Epist. 8.

qualis erat ipse S. Bernardus, excusat se à tali consilio dando: præcipue cum consultatio, & consultantis notitia non nisi ex literis habetur: quæ nunquam par est ei, quæ ex colloquio & familiari aliâs notitia habetur. M v i t o tamen magis expedit ipsi electo, cupienti scire, quid sibi ad salutem suam magis conueniat: accedere ad viros cœlesti luce illustratos, quibonum possit ei præbere consilium; Deumque D.N. supplicem orare, ut omnem propensionem & affectum ad rem, quæ futura esset suæ condemnationis causa, dignetur remouere. Hoc possumus duobus stupendis exemplis confirmare. Alterum refert S. Hieronymus de quodam S. Monacho in Episcopum electo, ac timente Episcopatus periculum, (quo inquit gaudiu[m] aliquid aut periculosus nequit cogitari: quia raro per gradus Dignitatem ascendit homo, qui in se multo grauius non descendat) quide eo acceptando, aut reiçiendo consuluit quendam Abbatem sanguine sibi iunctum, virum Sanctum, & Prophetæ spiritu præditum. Qui ope, e ipso potius, quam verbis ei voluit respondere: quem duxit ad excellum quoddam teckum figura quadratum & absq[ue] vlo repagulo: iussisse que iacere super illud se sequere voluere ac vertere. qui cum id aliquoties fecisset, cum prope extremitatē se voluendo venisset, cessauit: cumque Abbas ei diceret, ut pergeret: respondit: se non audere, quod timeret ex loco a deo excelsō cade, & mortem sibi adsciscere. Statim eum deduxit ad locum alium demissum ac planum, iussitq[ue]; etiam in eo se se voluere, quod cum aliquandiu fecisset absque vlo timore, dixit ei Abbas: surge, & vade; & sic quod potius tibi videtur. Ex quo responso pius Monachus intellexit periculum, quod sibi immineret in Episcopatu: ac propterea illum recusauit acceptare. qui post paucos dies mortem obiens, apparuit Abbatu valde laetus, ac dixit: gratias tibi ago, Pater, ob consilium mihi datum: nam scito, quod nunc essem de numero damnatorum, si fuisset de numero Episcoporum. Hoc dixit e[st] quod cū Deus infinita suâ sapientia non solum agnoscet, quod futurum est, sed etiam quod futurum esset, si homines in talibus statibus, aut officijs & occasionibus ponerentur; solet benevolia suâ prouidentia confidentibus ei cum desiderio ipsi placendi, id auferre ac remouere, quod futurum esset eis perditionis occasio. Id quod facit Deus, aut per ipsos prælatos, qui gubernant; aut per bonos Consiliares; aut per vehementes suas inspirationes vnum tamen in hoc Prælatorum ac dignitatum negotio addere ausim: ut cùm Cōsultores non suadent quod est ex se tuius pro salute ipsius eligendi, sed quod alij est utilius: si is, qui illos consultit, sentirer in le vehementes impulsus ad non acceptandâ Prælatione: debet eos valde diligenter examinare. Quod si deprehendat, nō prouenire expusillanitatem, aut tepiditatem; sed ex humilitate ac Dei timore, bono fundamento inniteri; simul vero adesse signa

In Reg. Monachorum
c. 15. Tomos

& iudicia diuinorum inspirationes: tales inquam impulsus preferendus esse iudicij Electorum, & Consiliariorum: (excipio tamen tempore dinationem obedientiae) tunc enim signum est, Deum. D.N. velle per ipsum supplere defectum consiliorum humanorum; & suadere, quod ei magis tutum ei, qui diuinæ ipsius prouidentia fidei. Quod licet videatur eo, quod euenit Canonico cuiusdam Regulari Parisiensi, virtute, nobilitate, ac eruditione insigni: qui cum esset electus in Episcopum, noluit dignitatem acceptare contra iudicium multorum, qui, ut acceptaret, suabant. Is enim post multos annos est vita discedens, statim post mortem apparuit cuiusdam suum socio, cum quo fuerat arcta amicitia coniunctus: qui statim atque illum vidit, valde laetus ei dixit; se valde sollicitum fuisse: anxium, timentem, ipsum diutinas & graues poenas passurum in purgatorio, sed quod Seniorum & prudentium virorum iudicio restitutus, ciendo Episcopatum, in quo potuisset multum boni subditum animabus fecisse: Ipse autem defunctus ab ea deceptione amicum suum liberavit dices: In me haec ordinauit Clementissima bonitas Salvatoris: quae tunc timui, & nunc scio quod si Episcopatus Cathedram ascendam perpetuae damnationis periculum incidisse. Quod cum dixisset, omnia ingenti quadam splendor ex amici oculis euanuit. Haec exempla electu ad similes Dignitates usui esse debent: ut in huiusmodi Dignitatibus acceptandis nec iudicium proprium solum sequantur, nec fidant quibus Consiliarijs, sed diligenter examinent impulsus & sensa, quæ percipiunt, & quibus illa fundamentis innitantur; & recurrent ad Dominum, oratione & fiduciâ magnâ petentes, ne permitterat ipsos decipi in re latitudinum momenti, ad salutem suam pertinente. Quo nomine valde tutum est votum, quo Professi Societas Iesu se obstringunt non procurandis rebus que admittendi huiusmodi Dignitates, nisi accedit obligatio obedire ei qui potest id sub poena peccati praecipere. Et S. Thomas hoc votum approbat, ut in alio loco ostendimus.

ALTERVM documentum S. Gregorij est pro ipsis Electo, ibns, ut continentur non rei cere excusantem se ab acceptandis huiusmodi Dignitatibus: sicut is inquit, qui inuitarus renuit, quæfurus refugit, facris Altaribus est admouendus: sic is, qui vltro ambit, vel importune se in gerit, est precul dubio repellendus. Nam qui sic nititur ad altiora concendere, quid aliud nisi agit ut crescendo crescat; & ascendendo exterius, intensus in profundum descendat? Idem confirmat S. Bernardus præclarula quadam sententia ad Eugenium Papam: *Pro quo rogari, si suspicetus quiesce pro se, iam iudicatus est.* Parum enim interest, quod quis per seipsum rogari peralium. Ne eligas volentes & currentes; sed resistentes ac fugientes. Hos coge & cōpelle officium acceptare: Nam fugientes honorem, offi-

In speculo
Magno Ex-
empli. verbo
Pralatus
Exemp. 6.
Ex Toma
Cntrprat
lib. i de pro-
priet. apum.
9.6.

In confit.
p. 30. 5. 0.
2. 1. q. 183. a.
1. ad 3.
Tomo 2.
Tract. 6 c. 5

R. fertur c.
sicut u. 1. q.
9
lib. 4. do. cō-
derat.

dunt se illo esse dignos. Et ipse met Deus, qui eis fugam ob humilitatem inspirat, gaudet quod Electores eos eligant, utpote valde aptos ac sufficietes. Quamvis autem hic multa exempla adferre licuisset: noncum tam referam Abbatis Fastradi, qui Sancto Bernardo successit. Is enim, cum esset parui alterius Conuentus Abbas, electus fuit a monachis Clarenensis in Abbatem sui Monasterij, quod erat amplissimum. Quod cum ipsi non notesceret, ex humilitate sua, timens illud onus, fugit & abscondit se per dies aliquot in quodam Carthusianorum contentu. Vbi continua oratione supplex Deum orabat, ut a tali periculo ipsum liberaret: Et die quodam fuit in spiritu captus, videtque virginem Sacratissimam cum preciosissimo filio in vlnis. Et ipse latitum procidens ad eius pedes supplicabat, ut ipsius misereretur. Cui Virgo sanctissima respondit: *Cur ita angeris homo?* & tradens ei infantulum uum Iesum sicut tradiderat S. Simeoni: adiecit *Accipe filium meum, & serua illum.* Et statim visio dissipauit, Abbas vero ad se ipsum reue: sis ex visione intellexit. Dei voluntatem esse ut gubernationem suscipiat illorum Monachorum, qui erant via Christi membra ac fideles Matris eius serui, quae talem se esse ostendit, impetrando ijs quos tanquam filios reputat, statum illum & officium magis ipsis expediens. Ipsilonrum verò estranquam verè obediētum, illud acceptare, sicut sanctus hic vir fecit. Ei hoc tertium est documentum magni momenti in huiusmodi vocationibus & Electionibus. Non enim est minus periculoso in extremum illorum, qui cum ex Dei voluntate elegantur Electoribus piè ac prudenter iudicatis, eos aptos esse, & habere talenta ad Praelectionem; perinaciter tamen Diuinæ vocationi resistunt & in Christiana perfectione, quam quaerunt deficiunt: in ipsa scilicet obediencia, quæ inclinat & impellit eos ad propriam voluntatem abnegādam, ut diuinam expleant, & in humilitate, quæ ipsis instigata ad proprium iudicium abnegandū, & alieno subiiciendum; & in fiducia in Deum ipsum vocantem, qui non prætermittet auxilium suum ipsis præberet, deficiunt item circa securitatem proprię consientie: quæ non consistit in angulo & recessu, sed in protectione ipsius Dei: cū qua iustus est tutus in loco excelso, & sine qua etiam in infimo est periculo expositus; in charitate quoque & amore Christi deficiunt: vt qui recusent eius oves pascente. Ac denique deficiunt amori erga proximum, & ipsius Salvatoris oves: quibus nolunt præstare quod possunt. Et forte ob nimiam resistentiam habentium talenta ac dotes bonorum pastorū, incidit electio in aliquos indignos, qui sunt rapaces, aut cupidi mercenarij. Hoc nobis insinuat parabola illa a lignorum, quæ fuerunt ut yngereunt super se Regem, dixeruntque omnes: in persona nobis. Quæ respondit. nunquid possum deserere pinguedinem meam, & venire ut inter ligna promouear? Cumque idem dicerent sico. illa quæ repu-

"
"
"
In specie
Exemplorū
verbō P. e-
tus. Exem. 1
Ex Lib. de
Exordio
Ord. Cister-

3.
S. Gregor.
i p. pastoral
c. 5. & 6.

a Iudicum.
9. 8.

quæ repugnauit; & idem fecit viiū *Videntes autem ligna, arbores illas, quæ imperio dignæ erant, noluisse illud acceptare, decreuerunt illud offere Rhamno: quæ statim acceptauit, ac dixit: si verè me Regem vobis constitui, venite & sub umbra mea reuise. si autem non vultis, egrediatur ignis dehamno & deuoret cedros Liban.* Quid autem hoc enigma significat, nisi quod sepe electores defatigati excusationibus, ac prætextibus iustorum, qui cum alias apti sint, & talenta habeant ad prælationem resistunt tamen quietem, dulcedinem, & pios affectus deserant, quos in priuato suo recet, su habent) illos relinquunt, & Deo sic permitente eō deuenitur, veligatur cupidus aliquis & ambitiosus, qui statim acceptat, & ingentilis & authoritate exercere incipit officium suum, eiaculans igneos ieiunia aduersantes ipsius desiderio. Quamuis autem damnum hoc non frequens in officijs Prælationis, quia pauci oblati resistunt, & potius ea obtainere contendunt; & qui apti sunt, statim atq; officiū offerunt, acquiescant: Sed quoniam aliqui sunt valde timidi, & scrupulosi: expedit eos ex citare se ē his & alijs rationibus, quas in Tractatu 4.c. 6. reculamus contra adferentes inanes excusationes, ne Diuinam vocationem acceptent. Post acceptaram tamen Prælationem & Episcopatum ex Dei voluntate, dare debent operam, ut contenti, quiete sint in eo statu, loco, & statione, quæ ex Diuinæ prouidentiæ consilio, sorte illis contigit, abieciatis anxiætibus cupidis & ambitiosis mutandi stationem; ac dignitates, & beneficia noua obtainendi, non ob maiorem Dei gloriam, & animalium fructū; sed ob sua commoda maioris honoris, plurimum reddituum. Quæ mutationes nec queri debent, nec oblatæ acceptari nisi prius vijs prædictis de voluntate Dei ipsis constiterit: alioquin eadem in commoda facilè sequentur. Et speciatim si prima ad talis Ecclesiæ gubernationem vocatio fuit Dei: non estrationi consentaneum eam mutari ad libitum tantum carnis & sanguinis. Nam (vt Innocentius Papa dixit) etiam loquitur cum Episcopis sacerdotia illa Salvatoris dicentis b Quos Deum iunxit, homo non separat. Quod si quando separatio facienda est: id fieridebet ex eiusdem Dei, qui illos coniunxit ordinatione. Qui voluntate sei per suos vicarios manifestabit; & per easdem vias, quibus ostendit coniunctionem esse faciendam. Interim igitur necesse est magnam quietem, & pacem cum præsenti sua sorte habere, ob rationes in: Tomo ad idem propositum positas: studendo præstare officium cum maximâ, qua fieri poterit, excellentiâ ut sensim inferius explicabitur
(. .)

*De Transl.
Episcopice
I. Matth. 19
9.*

Tract. I. c. 7

CAPVT